

Saksbehandler:

Kristin B. Vindvad

Tlf: 35 58 61 31

Vår dato: 01.09.2003

Vår ref: 2003/5186

E-post: kristin.vindvad@fm-te.stat.no

Deres ref: 2003/443

Arkivnr: 420.0

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

Vedr. NOU 2003:14 – Særskilt om klage, innsigelsesadgang og konsekvensutredning – Høringsuttalelse

Vi viser til brev datert 07.07.2003, hvor vi blir bedt om å vurdere Planlovutvalgets forslag til revisjon av planbestemmelsene i plan- og bygningsloven, som gjelder klage, innsigelsesadgang og konsekvensutredning.

På grunn av den korte høringsfristen har vi ikke fått gått gjennom hele forslaget til planlovutvalget. Vi må derfor ta forbehold om at våre kommentarer tar hensyn til helheten i dette, men bare ser på de konkrete endringene som er foreslått i de gjeldende paragrafene.

§ 1-14 Innsigelse og mekling

Følgende er foreslått: "Det kan ikke fremmes ny innsigelse mot forhold som tidligere har vært gjenstand for innsigelse og avgjort etter reglene her."

Fylkesmannen støtter i hovedsak at det ikke kan fremmes ny innsigelse til et forhold i en områdeplan/detaljplan som tidligere har vært behandlet og avgjort eller godkjent i kommuneplanens arealdel. Det må imidlertid presiseres hva som menes med et "forhold" i en plan, om det betyr at samme sak tas opp på nytt. Det må også presiseres hvor store endringer eller justeringer som kan foretas i en plan uten at det kan reises ny innsigelse.

Slik lovforslaget er formulert, kan dette føre til at det setter forbud mot å fremme ny innsigelse til et forhold som tidligere har vært fremmet innsigelse til og avgjort, dersom kommunen fremmer samme forslaget på nytt ved neste rullering av kommuneplanens arealdel, uten at det er noen nye momenter som skulle tilsi endret holdning fra regionale myndigheter.

Vi er også i tvil om dette også skal forstås slik at det ikke kan fremmes innsigelse til et arealbruksformål i en detaljplan og områdeplan, selv om det ikke har blitt fremmet innsigelse til samme formålet i kommuneplanens arealdel og dermed godkjent. Behovet for å fremme slik innsigelse kan oppstå dersom de detaljerte utredningene etter planprogrammet blir foretatt først i detaljplan eller områdeplan, og ikke i forbindelse med utarbeiding av kommuneplanens arealdel. En del spørsmål vil det ikke være mulig å utrede i en grovmasket arealdel, som f.eks

en del spørsmål i forhold til barn og unges interesser. Dette må tas i detaljplan, og det må da være mulig å reise innsigelse med bakgrunn i dette, selv om det ikke har vært tatt opp som tema i overordnet plan.

§ 1-15 Forholdet til forvaltningsloven og klage

Følgende er foreslått: "Det kan likevel ikke klages på forhold som er avgjort tidligere gjennom klage eller innsigelse."

Fylkesmannen støtter forslaget om at klageretten blir innskrenket, slik at et forhold som er påklaget og avgjort en gang ikke kan tas opp igjen på nytt. Vi synes likevel det kan være noe uheldig dersom dette fører til at en privatperson ikke kan påklage en sak dersom f.eks regionale myndigheter tidligere har hatt innsigelse på samme spørsmål.

Det kan også reises spørsmål om en byggesak ikke skal kunne påklages dersom planen for byggeområdet tidligere har vært påklaget. Det er her spørsmål om hva som er blitt vurdert og avgjort i den første klagen, og hva en klage på byggesaken i så fall kan ta opp.

§ 1-8 Planbeskrivelse og planprogram

Det virker fornuftig at alle planer skal inneholde en planbeskrivelse og et planprogram. Dette vil sikre tidlig deltakelse fra regionale myndigheter i prosessen.

Det må imidlertid være mulig å revidere planprogrammet underveis, f.eks når det gjelder frister og behov for utredninger. Det kan i utarbeidningen av planen oppstå behov for ytterligere utredninger som ikke er beskrevet i planprogrammet, og som både kommune og regionale myndigheter i utgangspunktet ikke hadde oversikt over. Det må da være mulig å trekke dette inn, noe som igjen vil føre til endring i framdriften.

Planprogrammet skal også gjøre rede for behovet for utredninger. Det vil si at dagens utredningsprogram for konsekvensutredninger blir integrert her.

§ 1-9 Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger

Forslaget om at konsekvensutredninger skal integreres i selve planprosessen er svært positivt. Det vil forenkle prosessen at vi ikke lenger får to adskilte løp for plan og konsekvensutredning.

For oss er det viktig at alle forhold rundt planleggingen av utbygging blir belyst så godt som mulig. Et planprogram hvor også behovet for utredninger er omfattet vil erstatte utredningsprogram for konsekvensutredninger. I tillegg blir det lagt større vekt på utviklingsfasen av planforslaget, slik at beslutningsunderlaget for planen blir integrert ved offentlig høring. Mulighetene for innvirkning på både planprosessen og hvilke utredninger som skal gjøres blir ivare tatt for regional stat og andre berørte parter, både i oppstartsfasen, utredningsfasen og høringsfasen.

Forslaget sier at fylkesdelplan for arealbruk og kommuneplanens arealdel alltid skal inneholde særskilt redegjørelse for planens konsekvenser, herunder av aktuelle alternativer. Videre at også områdeplan og detaljplan som kan ha vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn skal ha det samme.

For oss kan det være noe uklart hvor utredningene for et foreslått byggeområde i f.eks kommuneplanens arealdel skal skje i detalj, når det samtidig er krav om områdeplan og/eller detaljplan. Det kan være naturlig at de detaljerte utredningene kommer så nær opp til gjennomføringen av planen som mulig, dvs. i områdeplan/detaljplan, mens arealdelen til kommuneplanen setter krav om hvilke utredninger som skal gjøres i detaljplanen.

Videre er det noe uklart hvor alternativene skal utredes. Dersom alternativ lokalisering av f.eks et industriområde skal kunne integreres i plan, må dette skje i overordna plan. Dette vil stride mot å gjennomføre de mer detaljerte utredningene i detaljplanen.

Fylkesmannen i Telemark har tidligere deltatt i å bruke planprosessen til kommunedelplan Gausta – Rjukan som et "forsøksprosjekt" for å vurdere foreslåtte endringer i plandelen av Plan- og bygningsloven. Våre erfaringer med dette er svært positive.

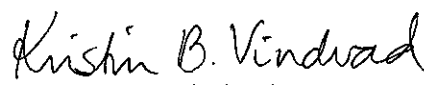
§§ 17-1, 17-2, 17-3, 17,4 og 17-5 Konsekvensutredninger for sektorplaner samt tiltak etter andre lover

Vi har ingen merknader til dette.

Med hilsen

Arne Malme
ass. fylkesmann

Kristin B. Vindvad
Kristin B. Vindvad
rådgiver

Kopi internt: Miljøvernadv. v/Tarald Øigarden og Gerd-Louise Wessel
Landbruksadv. v/Øystein Vatnar
Samfunnsadv. v/Wenche Nordby Gjøstein
Fylkesberedskapssjef Elisabeth Danielsen